

Kategori: Ledelse og styringssystem/Virksomhetsbeskrivelse	Gyldig fra/til: 13.12.2024/13.12.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Ledelse og styringssystem	Versjon: 9.04
Godkjenner: Bua, Ingvild	[ ]
Dok. ansvarlig: Elisabeth Dragsnes	Dok.id: D01251

Innhold

1	Hensikt.....	1
2	Målgruppe og avgrensning.....	1
3	Ansvarsforhold i HMS-arbeidet	1
3.1	Administrerende direktør	1
3.2	Linjeledelse	1
3.3	Medarbeidere	2
3.4	Arbeidsmiljøutvalg (AMU)	2
3.5	Verneombud	2
3.6	Tillitsvalgte	3
3.7	Bedriftshelsetjenesten	3
3.8	HMS-personell	3
4	Referanser	3
5	Forankring	3
6	Endringer siden forrige versjon	4

1 Hensikt

Formålet med prosedyren er å beskrive hvordan roller og ansvar i det systematiske HMS-arbeidet er organisert i Helse Bergen HF.

2 Målgruppe og avgrensning

Prosedyren gjelder for alle ledere og medarbeidere i Helse Bergen HF.

3 Ansvarsforhold i HMS-arbeidet

3.1 Administrerende direktør

Administrerende direktør har det overordnede ansvaret for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i helseforetaket iht. arbeidsmiljøloven § 2-1, 3-1 og HMS-forskriften (Internkontrollforskriften) §§ 4 og 5. Administrerende direktør skal sikre at det er utarbeidet et HMS-styringssystem innenfor arbeidsmiljølovens rammer.

3.2 Linjeledelse

Linjeledere på alle nivå har ansvar for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i det daglige arbeidet innenfor eget ansvarsområde, ref. AML § 2-1, §3-1 og Internkontrollforskriften §4 og §5. Med linjeledelsen menes enhver leder i linjen: administrerende direktør, divisjons-, klinikk-, avdelings- og stabsdirektører, ledere for poster, seksjoner, grupper, enheter, team, og tilsvarende helt ut i det ytterste leddet i linjen. Dette innebærer, men er ikke begrenset til at linjeledere skal:

- demonstrere gjennom personlig atferd, engasjement, ansvarlighet, kommunikasjon og tiltak at HMS har prioritet, herunder ta initiativ til og være pådrivere i det systematiske HMS-arbeidet i eget ansvarsområde
- ha kjennskap til lover og forskrifter som gjelder i eget ansvarsområde
- kjenne og etterleve HMS-styringssystemets bestemmelser, instruksjoner, prosedyrer og rutiner som gjelder i eget ansvarsområde, og utarbeide lokale HMS-prosedyrer der det er nødvendig
- legge til rette for at arbeidstakerne og deres representanter gis mulighet for medvirkning slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes
- tilrettelegge for et godt samarbeid med verneombudene slik at verneombudene sikres informasjon og tas med på råd i saker som vedrører arbeidsmiljøet
- se til at HMS-systemet fungerer som forutsatt i eget ansvarsområde
- ha ansvar for løpende kartlegging og risikovurdering av arbeidsmiljøet, samt utarbeiding og oppfølging av handlingsplaner
- legge til rette for at uønskede hendelser og forbedringsforslag meldes og at tiltak iverksettes, samt sikre læringsoverføring for å hindre gjentakelse
- påse at arbeid planlegges og utføres i henhold til gjeldende regler, prosedyrer og rutiner
- sikre at enhetens HMS-dokumentasjon er oppdatert og tilgjengelig for medarbeiderne
- ved behov kontakte Bedriftshelsetjenesten eller rådgivere i Seksjon Arbeidsmiljø og personlrådgivning for bistand i HMS-arbeidet
- sikre at navn på medarbeidere som skal ha arbeidshelseundersøkelse blir sendt til Bedriftshelsetjenesten

3.3 Medarbeidere

Medarbeidere er ansvarlig for egen og andres sikkerhet, arbeidsmiljø og materielle verdier, samt ansvarlig for å unngå ulykker og hendelser, ref. Arbeidsmiljøloven § 2-3, og Internkontrollforskriften § 4. Medarbeidere skal:

- medvirke til det systematiske HMS-arbeidet slik at arbeidstakernes kunnskap og erfaring utnyttes
- medvirke til løpende kartlegging og risikovurdering av arbeidsmiljøet, samt utarbeiding av handlingsplaner
- utøve arbeidet i henhold til gjeldende regler, prosedyrer og rutiner
- melde uønskede hendelser, nesten-hendelser og forbedringsforslag
- melde fra til leder om skader, ulykker, tilløp til skader og ulykker, sykdom og farlige forhold
- rette seg etter HMS-håndbokens bestemmelser, instruksjoner, prosedyrer og rutiner

3.4 Arbeidsmiljøutvalg (AMU)

Arbeidsmiljøutvalgene skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten, og skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten, og følge nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet. AMU-ene har ansvar for å fastsette verneområder innen sitt virkeområde. Helse Bergen er organisert med foretakets arbeidsmiljøutvalg (FAMU) og 26 lokale arbeidsmiljøutvalg (AMU), ref. Organisering av arbeidsmiljøutvalg og Arbeidsmiljøloven § 7-2.

3.5 Verneombud

Verneombudene skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Verneombud skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en

slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt. Verneombudets oppgaver er nærmere beskrevet i [Rolle og oppgaver for verneombud](#) og [Arbeidsmiljøloven § 6-2](#).

3.6 Tillitsvalgte

Tillitsvalgte representerer medlemmer i en større eller mindre fagforening og er deres talsmann på arbeidsplassen. Tillitsvalgte skal bistå sine medlemmer i å ivareta de generelle arbeidsvilkår, og har således en rolle i det systematiske HMS-arbeidet.

3.7 Bedriftshelsetjenesten

Bedriftshelsetjenesten (BHT) i Helse Bergen har en rådgivende rolle og skal bistå arbeidsgiver, arbeidsmiljøutvalgene, verneombud, tillitsvalgte og medarbeiderne i arbeidet med å skape sunne og trygge arbeidsforhold, ref. [Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, kap.13](#).

3.8 HMS-personell

HMS-personell i Seksjon for Arbeidsmiljø- og personlrådgivning har en rådgivende rolle og skal bistå ledere og medarbeidere i arbeidet med å skape et sunt og trygt arbeidsmiljø. HMS-personell skal fungere som støttefunksjon for foretaket og er ansvarlig for overordnede HMS-prosedyrer i HMS-håndboka og overvåkning av etterlevelse av HMS-systemet.

4 Referanser

Interne referanser

1.1.8.4-11	Uønskede hendelser - melding, saksbehandling og læring
1.1.9-0-01	Systembeskrivelse HMS
1.1.9-2-2-02	Rolle og oppgaver for verneombud
1.1.9-5-01	Krav om opplæring i systematisk HMS-arbeid
1.1.9-6-1-04	Risikovurdering av helse, miljø og sikkerhet
1.1.9-6-2-01	ForBedringsundersøkinga
1.1.9-10-3-01	Plan for Bedriftshelsetjenestens bistand i Helse Bergen HF 2023 til 2025
1.1.11.1-01	Ledelsessystemet for ytre miljø - Dokumentert informasjon

Eksterne referanser

1.10.1 Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
1.2.1 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven - AML)
1.16.4 Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning
1.2.1.2.1 AML § 2-1 Arbeidsgivers plikter
1.2.1.2.3 AML § 2-3 Arbeidstakers medvirkningsplikt
1.2.1.3.1 AML §3-1 Krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

5 Forankring

[Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(Internkontrollforskriften\)](#):

§ 4. Plikt til internkontroll

Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten og at dette gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres representanter. Arbeidstakerne skal medvirke ved innføring og utøvelse av internkontroll.

§ 5 Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Punkt 1-8 beskriver hva internkontroll innebærer av oppgaver for virksomheten, og hva som må dokumenteres skriftlig.

6 Endringer siden forrige versjon

Endret AMUene til arbeidsmiljøutvalgene

Redigerte tekst under Internkontrollforskriften i kapittelet Forankring.

Forlenget gyldighet til 13.12.2026